

Pärnu linna Seljametsa küla Seljametsa puhkepargiala detailplaneering

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE EELHINNANG

Tallinn 2021-2022

info@lemma.ee
LEMMA OÜ

Värvi tn 5 – A308, Tallinn, 10621
Mõjuhindangud / Environmental Assessments

Nimetus: Pärnu linna Seljametsa küla Seljametsa puhkepargiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Töö teostaja: LEMMA OÜ

Reg nr 11453673

Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Värvi tn 5, 10621

Tel +372 5059914

E-post info@lemma.ee

KSH ekspert: Piret Toonpere

Töö versioon: 6.01.2022

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1 Kavandatava tegevuse kirjeldus	5
2 KSH vajadus lähtuvalt õigusaktidest	8
3 Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega	9
3.1 Pärnu maakonnaplaneering 2030+	9
3.2 Paikuse valla üldplaneering.....	9
4 Mõjutatav keskkond	11
5 Võimalikud keskkonnamõjud.....	14
5.1 Mõju Natura alale ehk Natura eelhindamine	14
5.2 Mõju kaitstavatele aladele, kaitsealustele liikidele jt loodusobjektidele	14
5.3 Loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus	16
5.4 Vee, pinnase või õhu saastatus, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn .16	
5.4.1 Veekeskkond	16
5.4.2 Õhu saastatus.....	18
5.4.3 Lõhn.....	18
5.4.4 Müra.....	19
5.4.5 Vibratsioon, valgus, soojus ja kiirgus	19
5.5 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale	19
5.6 Mõju kultuuriväärtustele	19
5.7 Avariilukordade esinemise võimalikkus.....	19
5.8 Lähipiirkonna teised arendused ja tegevused ning võimalik mõjude kumuleerumine 20	
5.9 Muud aspektid	20
6 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused.....	21
7 Ettepanek KSH algatamise/algatamata jätmise kohta	23
Kasutatud materjalid.....	25

Sissejuhatus

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindangu koostas LEMMA OÜ (reg nr 11453673) 2021. aasta septembris. Eelhindangut täiendati detsembris 2021 vastavalt Keskkonnaameti 24.11.2021 kirja nr 6-5/21/22607-2 ettepanekutele ja jaanuaris 2022 vastavalt Keskkonnaameti 04.01.2022 kirja nr 6 5/21/22607-4 ettepanekutele.

Tööd viisid läbi keskkonnaeksperdid Mihkel Vaarik ja Piret Toonpere (litsents KMH 0153).

KSH eelhindamise koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest (PlanS), keskkonnamõju hindamise ja juhtimissüsteemi seadusest (KeHJS), seaduse alusel Vabariigi Valitsuse 29.08.2005.a määrusega nr 224 kehtestatud „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelust“ ja asjakohastest juhendmaterjalidest.

Töö tulemusena selgitatakse välja, kas Pärnu linnas Seljametsa külas Seljametsa puhkepargiala detailplaneeringu koostamisel on vajalik täiemahulise keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamine või mitte.

Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas peab tegema Pärnu Linnavalitsus ning enne otsuse tegemist tuleb küsida (DP algatamise otsuse eelnõu ja KSH eelhindangu põhjal) seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt vastavalt KeHJS § 33 lõikele 6.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine või algatamata jätmine toimub üldjuhul üheaegselt strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamisega. Samas, kui strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus selgub, et planeeritav tegevus võib siiski kaasa tuua olulise keskkonnamõju, siis tuleb KSH algatamist täiendavalt kaaluda ja vajadusel KSH algatada viivitamata.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 2 p-le 4 tuleb KSH algatamise vajadust kaaluda ning anda selle kohta eelhindang kui koostatakse DP, millega kavandatakse KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevust. Antud juhul tulenes KSH eelhindangu koostamise vajadus Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusest nr 224 kehtestatud „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 14 p 2.

1 Kavandatava tegevuse kirjeldus

Detailplaneeringu eesmärgiks on Pärnu linnas Seljametsa külas Seljametsa järve katastriüksusele (kü tunnus: 56801:001:1381) ehitusõiguse ja arhitektuursete tingimuste määramine puhkeküla ja supelranna rajamiseks, katastriüksuse jagamine ja sihtotstarbe muutmine, liikluskorralduse põhimõtete määramine, tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine, hoonestuse ja haljastuse põhimõtete ning ulatuse määramine, keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatuse määramine.

Joonis 1. DP ala. Allikas: Maa-amet

Alal kehtiv detailplaneering puudub. Samuti puuduvad alal ehisregistri andmetel õigusliku alusega rajatud hooned ja rajatised. Alal esineb purdeid, mida kasutatakse vettehüpeteks, lõkkekohti jms puhketegevusega seonduvaid isetekkelisi rajatisi.

Olemasolevatest Seljametsa järve katastriüksusest moodustatakse üldkasutatava maa 100% (1 tk), veekogude maa 100% ja ärimaa 100% (7 tk) sihtotstarbega katastriüksused.

Planeeringu eskiisi alusel kavandatakse supelranda Seljametsa järve kirdeossa ning puhkeküla järve kaguossa (vt joonis 2).

Planeeritavale üldkasutatavale maale planeeritakse vaba aja veetmiseks rannakabiinid ehitisealuse pinnaga kuni 20 m² ja rannakiosk ehitisealuse pinnaga kuni 60 m² toitlustuseks/inventari laenutuseks. Rannakabiinid kavandatakse rajatistena vastamaks looduskaitseseaduse § 38 lg 4 p-le 3.

Planeeritavatele ärimaa sihtotstarbega katastriüksustele planeeritakse majutuse ja vaba aja veetmise teenust pakkuv puhkeküla. Majutushooned ja moodulmajad on suurima ehitisealuse pinnaga kuni 60 m². Majutushooned rajatakse ühekorruselised, maksimaalse harja kõrgusega 5 m ja katusekaldega 0–30 kraadi.

Puhkemajade veevarustus lahendatakse ühispuurkaevu baasil. Reovete kanaliseerimiseks rajatakse igale puhkemajale kogumismahuti. Alternatiivselt võib hoonete koosseisus või lähedusse kasutada kuiväimlad. Vee- ja kanalisatsiooni sise- ja välisvõrkude rajamiseks koostatakse eraldi tehniline projekt.

Elektrivarustuseks kasutatakse taastuvenegiat hoonete katustele paigaldatavate päikesepaneelidega.

Looduskaitseaduse alusel on Seljametsa järvel järgmised (Vt ka Joonis 1) kitsendused:

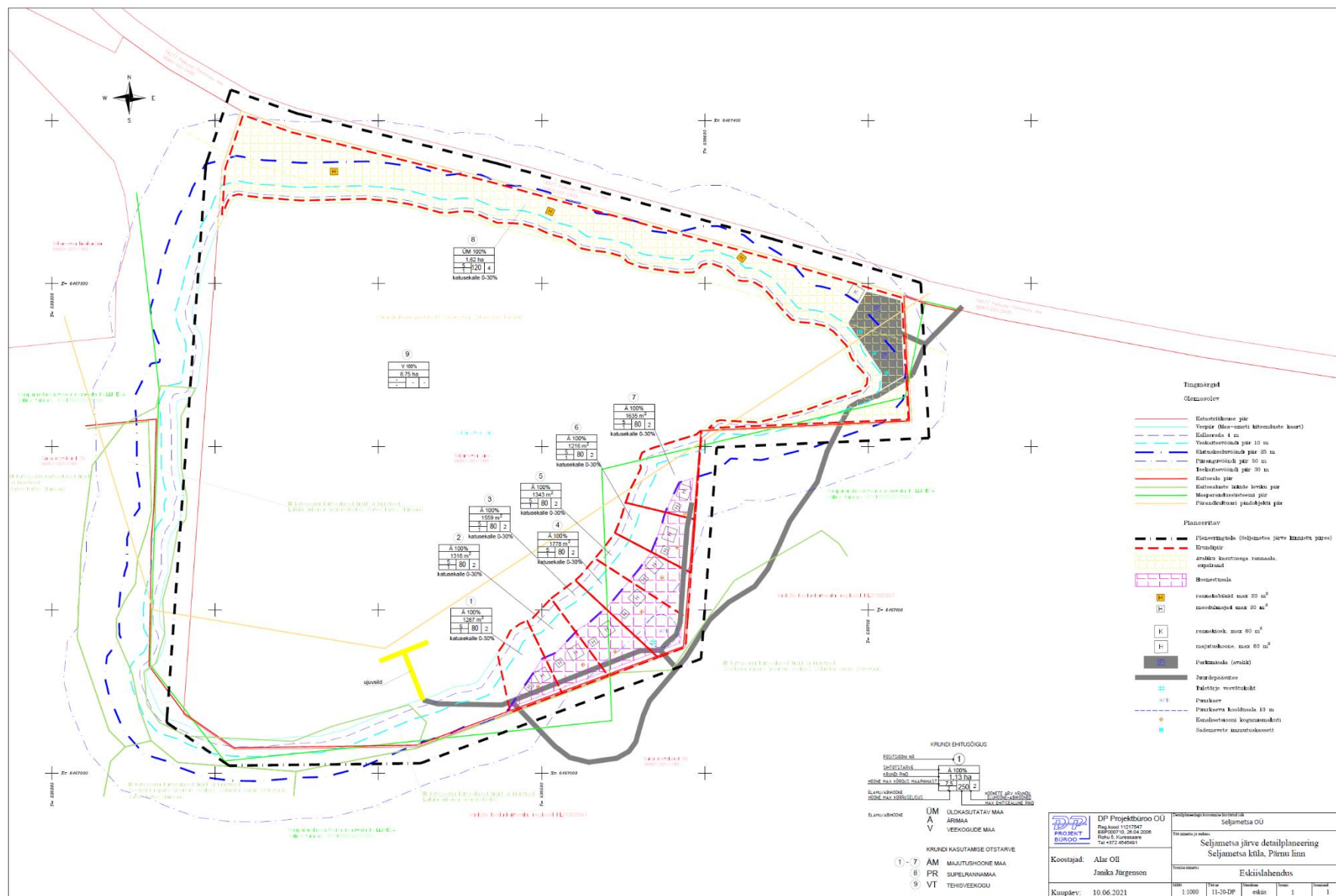
- 1) § 37 lg 1 p 3 kohaselt on piiranguvööndi laius allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel ja ojal 50 meetrit;
- 2) § 38 lg 1 p 5 kohaselt on ehituskeeluvööndi laius kaldal allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel ja ojal 25 meetrit.

Lisaks on järvel veel:

- 1) kalda veekaitsevöönd 10 m, mis moodustatakse vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks. Tegevused veekaitsevööndis on reguleeritud veeseadusega.
- 2) kallasrada 4 m, mis määratakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse alusel. Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis.

Kuna eeldatavasti kaasneb planeeringualal kaevetööde toimumine (nt rannaala moodustamiseks), siis tuleb kaevise vöörandamiseks taotleda Keskkonnaametist kaaviseluba maapõueseaduse § 97 lg 1 alusel, kui kaevist ei kasutata ära sama objekti tarbeks (maapõueseadus § 97 lg 9). Maapõueseaduse mõistes on kaavis ainult looduslikust seisundist eemaldatud mis tahes kivimi või setendi tahke osis.

Puhkeala DP algatamisettepaneku järgi ei tehta ettepanekut Seljametsa järve ehituskeeluvööndi vähendamiseks, samuti ei ole kavas järve süvendada ega paigutada järve tahkeid aineid. Ehituskeeluvööndisse on kavandatud supelranna teenindamiseks mõeldus rajatised (LKS § 38 lg 4 p 3).

2 KSH vajadus lähtuvalt õigusaktidest

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 1 p 3 ja 4 kohaselt on KSH kohustuslik kui tegu on detailplaneeringuga, mille alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust.

Eelhindangu objektiks oleva detailplaneeringu korral ei ole tegu planeeringuga, mille puhul kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust.

KeHJS alusel VV 29.08.2005 määrusega nr 224 kehtestatud „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 14 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang **anda turismimajanduse, puhke-, spordi- või virgestusalade rajamise valdkonda kuuluvate tegevuste korral – väljaspool tiheasustusala puhkeküla ja -laagri, hotellikompleksi ning sellega seotud vaba aja veetmise rajatiste ehitamine.**

Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas peab tegema kohalik omavalitsus. KSH vajalikkuse kohta tuleb küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt vastavalt KeHJS § 33 lõikele 6.

DP keskkonnatingimustega arvestamine on igakülgsest võimalik planeeringumenetluse käigus vastavalt planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 12, ilma selleks alati KSH-d algatamata. Samuti saab DP koosseisus vajadusel teha täpsemad uuringud jms.

3 Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

3.1 Pärnu maakonnaplaneering 2030+

Pärnu maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74.

Planeeringu eesmärk on väljendada maakonna ruumilise arengu vajadusi arvestades piirkondlikke eripärasid. Tegu on uue maakonnaplaneeringuga, mis on loogiliseks jätkuks 1998. aastal kehtestatud maakonnaplaneeringule ja selle teemaplaneeringutele. Maakonnaplaneering määrab üldised tingimused üldplaneeringute koostamiseks.

Pärnu maakonnaplaneeringu kohasel asub ala maakonna roheline võrgustiku tuumalal. Üldised tingimused maakonna taseme roheline võrgustiku toimimise tagamiseks ja säilitamiseks:

- säilitada roheline võrgustiku terviklikkus, sidusus ja vältida loodusalade killustamist;
- tagada, et looduslike alade osatähtsus tuumaladel ei langeks alla 90% pindalast ning koridorides alla 70 % koridori keskmisest läbimõõdust;
- kohalikul omavalitsusel on põhjendatud juhtudel võimalik muuta maa senist sihtotstarvet (maatulundusmaa) ja juhtfunktsiooni (metsamaa, põllumaa) üldplaneeringuga;
- roheline võrgustiku struktuuri olulist muutmist ettenägeva tegevuse kavandamisel viia läbi keskkonnamõju hindamine;
- vältida elamualade rajamist roheline võrgustiku aladele;
- asustuse kavandamisel ei tohi läbi lõigata roheline võrgustiku koridore. Loomade liikumise takistamise vältimiseks on piirdeaedade rajamine lubatud ainult vahetult ümber õueala;

Maakonnaplaneeringuga on Seljametsa - Sikaselja teelõik määratud kauniks teelõiguks. Tee kulgeb mööda vana luitevalli. Seljametsas jäävad maanteest paremale tasasele põllumaastikule üksikud talud ja vasakule kolhoosi ajal rajatud asula. Kohe tee äärde jäävad endisesse Pustuski karjamõisa meiereihoonesse rajatud Paikuse valla muuseum ja Seljametsa korrastatud koolimaja (praegu Seljametsa lasteaed). Sikaselja poole liikudes jääb teest paremale vanadel liivaluidetel kasvav männik ja endisest liivakarjäärast kujundatud Seljametsa järv, mis on kohandatud puhkekohaks. Tee on sobiv jalgrattal või autoga matkamiseks.

Seljametsa puhkeala kasutatavust ja perspektiivi käsitleb detailsemalt Pärnu linna ja lähiümbruse võrgustikke siduva teemaplaneeringu (kehtestamata) koostamise käigus tehtud "Avalike puhkealade uuring" (2010. a).

3.2 Paikuse valla üldplaneering

Paikuse valla üldplaneering on kehtestatud endise Paikuse Vallavolikogu võetud 15.06.2009.a määrusega nr 8. Pärnu Linnavolikogu 21.06.2018 otsusega nr 62 on üle vaadatud haldusreformiga moodustatud Pärnu linna üldplaneeringud 2014-2017 ja esitanud tulemused riigihalduse ministriile. Pärnu linna uus üldplaneering on koostamisel.

Vastavalt Paikuse valla üldplaneeringule asub DP ala hoonete ehitamise õigusega reserveeritud puhkealal (P2) ja munitsipaalomandisse taotletaval alal (M15).

Munitsipaalomandisse taotlemine lõpetati ning Seljametsa järv katastriüksus on praegu eraomanduses.

P2 on puhketegevuse ja turismi teenindamisele suunatud ehitiste ja neid teenindavatele infrastruktuuridele ette nähtud ala.

ÜP seletuskirjas on Paikuse valla turismimagnetina välja toodud Seljametsa karjäär (suvine vabaaja veetmise keskus, kämping ja karavanipark). Planeeringualal asub väärtuslike maastike nimistusse kuuluv "ilusa vaatega koht". Väärtuslikel maastikel on oluline tähtsus rekreatsiooni jaoks. Väärtuslikel maastikel on oluline hoida traditsioonilist maastikustruktuuri (üldine asustumusmuster, külade struktuur, teedevõrgustik ja maastiku väikeelemendid).

Detailplaneering vastab üldplaneeringu järgsele maakasutuse juhtotstarbele.

4 Mõjutatav keskkond

Planeeritud ala hõlmab Pärnu linnas (endine Paikuse vald) Seljametsa külas Seljametsa järve katastriüksust (56801:001:1381). Katastriüksus on moodustatud endise Pärnu Teedevalitsuse Seljametsa liivakarjääri alale kujunenud veekogu ümber (järve kaldad on osaliselt korrastatud).

Ala piirneb põhjast riigi kõrvalmaantee nr 19277 (Paikuse-Tammuru riigimaantee). Teistest külgedest ümbritseb Seljametsa järve Riigi Metsamajandamise Keskuse (RMK) hallatav 1268.76 ha suurune Surju metskond 35 katastriüksus. Juurdepääs hoonestusalale on kavandatud Surju metskond 35 katastriüksusel asuva pinnastee kaudu.

Planeeritava alaga piirneval metsaalal paikneb Kullipesa maaparandussüsteemi maa-ala (tunnus: 6114760020120001).

Seljametsa järve (mahajäetud karjääri) on kasutatud juba pikka aega isetegevusliku supluskohana. Supluskoha puuduseks on peetud asjaolu, et karjääri nõlvad on kohati liiga järsud. Samuti paikneb karjääri põhjas eeldatavalt rauakola jm jäätmeid. Tegu on korrastamata karjääriga.

Joonis 3. Isetekkeline supluskoht Seljametsa järve kaldal.

Planeeringualast läände jääb Seljametsa maardlas (registrikaart nr 888) asuv töötav Seljametsa liivakarjäär. AS Tariston omab karjääris maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/320202, mida on hiljuti pikendatud aastani 2031 ning kaevandamisala laiendatud lõunasse Vaskjõe looduskaitseala poole ca 25 ulatuses.

Seljametsa järv (VEE2064550) on tehiskjärv, mille veepeegli pindala on Keskkonnaregistri andmetel ca 7 ha. Järv on hetkel avalikult kasutatavate veekogude nimekirjas (Vabariigi Valitsuse korraldus 08.03.2012 nr 116). Uue veeseaduse § 24 lõike 1 alusel kehtestatud nimekiri on siiani kooskõlastamisel.

Seljametsa järv katastriüksuse pindala on 11,38 ha, maakasutuse sihtotstarve veekogude maa 60% ja maatulundusmaa 40%. Kõlvikuliselt koosseisult koosneb Seljametsa järv katastriüksus 2,29 ha metsamaast ja 9,09 ha muust maast.

Planeeringuala piirneb lõunast Vaskjõe looduskaitsealaga (keskkonnaregistri kood KLO1000567) Tammaru sihtkaitsevööndiga. Vaskjõe looduskaitseala on kaitse alla võetud

Vabariigi Valitsuse 20.03.2007 määrusega nr 89 Vaskjõe looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri.

Kaitse-eeskirja § lg 1 kohaselt on kaitseala kaitse-eesmärk kaitsta:

- 1) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on jõed ja ojad (3260) ning vanad looduspõõsad (9010*);
- 2) liike, keda nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas ning kes on ühtlasi II ja III kaitsekategooria liigid. Kaitstavateks III kategooria liikideks on **hallpea-rähn** (*Picus canus*) ja **musträhn** (*Dryocopus martius*) ja II kategooria liigiks **valgeselg-kirjurähn** (*Dendrocopos leucotos*).

Kaitseala Seljametsa järve katastriüksuse poolisel piiril on inventeeritud elupaigatüübi 9010 esinemine. Lisaks on kaitsealal piiril III kaitsekategooria liikide nõmmelõoke (*Lullula arborea*) (keskkonnaregistri kood KLO9120005), hiireviu (*Buteo buteo*) (keskkonnaregistri kood KLO9120116) ja õõnestuvi (*Columba oenas*) (KLO9119926) elupaik. Nõmmelõokese elupaik ulatub ka Seljametsa järve katastriüksusele. Planeeringuala lõunakalda läheduses piirneb Seljametsa järve kinnistuga registreeritud II kategooria kaitsealuse liigi laanerähn (*Picoides tridactylus*) elupaik (keskkonnaregistri kood KLO9117396).

Kitsal kaldaribal Seljametsa järve põhjakaldal on II kategooria liigi **kivisalisliku** (*Lacerta agilis*) elupaik, mille asukohta eelhindangus avalikult välja ei tooda. Seljametsa järve äärne kivisalisliku elupaik on EELIS andmetel väike ja liigi arvukus madal. 2018 vaatlustel oli elupaik peaaegu kadunud, sest inimeste surve ujumispaikele on suur ja kallas väga kitsas ja järsk. Kuivõrd tegu on II kategooria liigiga ning puudub täielik ülevaade liigi seisundist alal, siis on DP raames kavas kaasata vastav ekspert ning täpsustada elupaiga seisundit inventuuriga.

Joonis 4. Planeeringuala paiknemine Vaskjõe looduskaitseala suhtes. Allikas: Maa-amet.

Joonis 5. Planeeringuala paiknemine Vaskjõe looduskaitsealal olevate lähimate kaitsealuste lindude suhtes. Allikas: Maa-amet.

Kaitsealustest taimeliikidest on Keskkonnaregistrisse kantud III kategooria taimeliigi roomav öövilge (*Goodyera repens*) leiukoht KLO9336924, mis asub Seljametsa järvest lõunas.

Joonis 6. Planeeringuala paiknemine Vaskjõe looduskaitsealal olevate lähimate kaitsealuste taimede suhtes. Allikas: Maa-amet.

5 Võimalikud keskkonnamõjud

5.1 Mõju Natura alale ehk Natura eelhindamine

Natura alad piirkonnas puuduvad. Lähim Natura 2000 ala on Pärnu loodusala (keskkonnaregistri kood RAH0000325), mis jääb üle 3 km kaugusele lääne suunas.

Negatiivne mõju Natura 2000 aladele on välistatud.

5.2 Mõju kaitstavatele aladele, kaitsealustele liikidele jt loodusobjektidele

Planeeringuala piirneb lõunast Vaskjõe looduskaitsealaga (keskkonnaregistri kood KLO1000567) Tammaru sihtkaitsevööndiga. Kaitse-eeskirja § 1 lg 1 kohaselt on kaitseala kaitse-eesmärk kaitsta:

- 1) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on jõed ja ojad (3260) ning vanad loodusmetsad (9010*);
- 2) liike, keda nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas ning kes on ühtlasi II ja III kaitsekategooria liigid. Kaitstavateks III kategooria liikideks on **hallpea-rähn** (*Picus canus*) ja **musträhn** (*Dryocopus martius*) ja II kategooria liigiks **valgeselg-kirjurähn** (*Dendrocopos leucotos*).

Kavandatava tegevuse elluviimisega ei avaldate olulist negatiivset mõju Vaskjõe LKA kaitse-eesmärkidele, sest:

- Elupaigatüüpi jõed ja ojad (3260) jääv Vaskjõgi jääb DP alast enam kui 1 kilomeetri kaugusele ning sellele mõju avaldamine on välistatud.
- Kaitseala kaitse eesmärgiks olevad vanade loodusmetsade (9010) elupaigatüüpi kuuluvad metsad paiknevad peamiselt Seljametsa järvest lõunas ja väiksema osana Seljametsa järve länekaldal. Viimane metsaosa ulatub planeeringualani. Sama eraldise loodenurk piirneb ka töötava liivakarjäärialala laiendusega. Planeeringuga kavandatava hoonestuse rajamisega ei kaane tegevus otseselt elupaigatüübi esinemisalal. Elupaigatüübiga külgneval alal metsa raadamine ei too kaasa kaitsealal kasvavas metsas valgustingimuste, mikrokliima ja pinnasevee taseme olulist muutust. Alal kasvab mustika-palumännik, mis on üks tormikindlaimaid metsatüüpe Eestis ning seega ei ole oodata tormiheite ohu olulist suurenemist.

Puhkemajade rajamine ja kasutamine ei mõjutata olulisel määral kaitseala kaitse eesmärgina märgitud rähniliikide pesitsemist looduskaitsealal. Tegu on liikidega, kes valivad igal aastal pesitsemiseks uue pesakoha ning otseselt Seljametsa järvega piirnevas kaitseala osas pole nende pesitsemise kohta andmeid. Siiski on ennetava leevendava meetmena asjakohane rakendada tingimust, et raietöid ei teostata lindude pesitsusperioodil, mis väldib võimalikke pesitsusaegseid häiringuid.

Seljametsa järve länekaldal on registreeritud nõmmelõokese (*Lullula arborea*) elupaik (KLO9120005). Nõmmelõoke on eelkõige avatud ja poolavatud liivase pinnasega aladel ja hõredates nõmmemetsades pesitsev liik. Kaitsealal kasvav mets on nõmmelõokesele isegi veidi liiga tihe. Ehitusalad on kavandatud registreeritud liigi elupaigast väljaspoole ja seega

otsest mõju elupaiga säilimisele ei ole oodata. Kaudsemalt võib puhkemajade rajamiseks vajalik raie põhjustada pesitsusaegset häiringut. Sellest lähtuvalt tuleks raiet vältida pesitsusperioodil.

Planeeringualaga külgneval alal on registreeritud õõnetuvi esinemine. Tegu ei ole inimpelgliku liigiga ja tema pesakoha valik sõltub pigem sobilike õõnsuste esinemisest metsas. Seega on soovitatav puhkemajade rajamisel säilitada võimalusel ka vanemaid puid, kus võib esineda õõnsusi. Arvestades õõnestuvile sobiliku metsaala ulatust piirkonnas, siis ei mõjuta kavandatav tegevus oluliselt liigi elupaika. Kaudsemalt võib puhkemajade rajamiseks vajalik raie põhjustada pesitsusaegset häiringut. Sellest lähtuvalt tuleks raiet vältida pesitsusperioodil.

Planeeringuala lõunakalda läheduses piirneb Seljametsa järve kinnistuga registreeritud II kategooria kaitsealuse liigi laanerähn (*Picoides tridactylus*) elupaik (keskkonnaregistri kood KLO9117396). Arvestades liigile sobiliku metsaala ulatust piirkonnas, siis ei mõjuta kavandatav tegevus oluliselt liigi elupaika. Kaudsemalt võib puhkemajade rajamiseks vajalik raie põhjustada pesitsusaegset häiringut. Sellest lähtuvalt tuleks raiet vältida pesitsusperioodil.

Hiireviu (*Buteo buteo*) pesapuu (KLO9120116) jääb EELIS andmetel u 350 m kaugusele kavandatavast lähimast ehitusalast. Tegevusel liigile oluline mõju seoses võrdlemisi suure vahemaaga puudub.

Kaitsealustest taimeliikidest esineb planeeringualaga piirneval metsaosal roomavat öövilget (*Goodiyyera repens*). Tegu on keskmise niiskusega ja hõreda rohurindega palumetsades kasvav taim. DP ala ja looduskaitseala vahele jääv metsaala, kus kasvab tihe mustikas, ei ole roomavale öövilkele sobivaks kasvukohaks. Olulist mõju taime kasvukohale kavandatava tegevusega ei avaldata.

Planeeringuala põhjaosa kattub II kaitsekategooria liigi kivisisaliku elupaigaga. Tegu on väikse ja viimaste alal tehtud seireandmete alusel halvas seisundis elupaigaga. Kivisisalik vajab avatud liivaseid alasid. Antud juhul on järve kaldad metsastatud ning puhkeotstarbeliselt aktiivselt kasutusel. Kivisisaliku kaitse tegevuskava näeb elupaiga seisundi parandamiseks ette vajadust järve ümbrusesse lahtise liivaga lagendike tekitamist¹. Planeeringuala vahetus läheduses paiknevas Seljametsa karjääris tuleb liigi tegevuskava alusel kaevandustegevuse käigus arvestada kaitsealuse liigi leidumisega. Sealjuures peab liigi leidumisega arvestama ka hilisemal ala taastamisel. Asjaolu on märgitud ka kaevandusloa taotluses. Eelnevast lähtuvalt oleks asjakohane luua kivisisalikule sobilikke elupaiku nt Seljametsa järve läänekaldal. Alal oleks seega ühendus ka potentsiaalse karjääri korrastamisel tekkiva elupaigaga ning välditud oleks praegune konflikt puhkajate ja kaitsealuse liigi vahel. Tegu ei ole otseselt käsitletava planeeringu raames elluviidava leevendusmeetmega, sest järve läänekülg ei paikne planeeritavas alas.

Detailplaneeringu koostamisse on vajalik kaasata kivisisaliku ekspert ning kivisisaliku elupaiga seisundi selgitamiseks ning vajalike leevendusmeetmete väljatöötamiseks tuleb alal teostada kivisisaliku elupaikade inventuur. Inventuuri võib tellida detailplaneeringu

¹ Kivisisaliku (*Lacerta agilis*) kaitse tegevuskava.

koostamisel või kasutada Keskkonnaameti poolt 2022 aastal tellitava Pärnu maakonna kivisisaliku inventuuri andmeid.

Eelnevast lähtuvalt puudub kavandataval tegevusel otsene mõju kaitsealadele ja seal esinevatele kaitsealustele liikidele jt loodusobjektidele. Väljaspool kaitseala paiknevatele teadaolevatele kaitsealuste liikide (v.a. kivisisalik) leiukohtadele olulist negatiivset mõju ei avaldata kui järgitakse eelhindangus soovitud leevendavaid meetmeid. Kivisisaliku leiukoha esinemist, seisundit ja vajalikke meetmeid olulise mõju vältimiseks tuleb detailplaneeringu käigus täpsustada.

5.3 Loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus

Hoonete ja rajatiste rajamisel ja kasutamisel tarbitakse paratamatult loodusvarasid (nt maa, veeressurss, energia, ehitusmaterjalid), kuid arvestades ehitusmahte ei põhjusta see nende varude kättesaadavuse vähenemist mujal. Kuna Seljametsa järve kinnistust suur osa on määratletud metsamaana, siis DP kehtestamise järgselt tuleb m.etsamaa osas esitada lähtuvalt metsaseaduse §-le 32 metsateatis raadamiseks aladel, kus kavandatakse metsamajandamisest erinevat maakasutust, mis eeldab puistu eemaldamist.

Ehitustegevusega kaasneb ehitusjäätmete teke. Antud planeeringu puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust.

Ehitusjäätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjäätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamiseks. Jäätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse jäätmeseadusest ja kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud nõuetest.

Jäätmete keke kaasneb ka hoonete kasutusperioodiga. Tekkivad jäätmed tuleb üle anda jäätmekäitlejale. Juhul kui jäätmekäitus korraldatakse vastavalt jäätmeseadusele ja omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjale, ei ole oodata sellest tulenevat olulist keskkonnamõju.

Jääkreostuse olemasolu kohta antud alal andmed puuduvad. Arvestades kinnistu varasemat maakasutust on jääkreostuse esinemine vähetõenäoline. Alal, sh järves esineb prügistumist. Alale tekkinud ebaseaduslikud jäätmed tuleb üle anda jäätmekäitlejatele.

5.4 Vee, pinnase või õhu saastatus, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

5.4.1 Veekeskkond

Ala jääb Maa-ameti geoportaali geoloogia rakenduse kohaselt Kesk - Devoni ladestiku Narva lademe avamusalale. Narva lade on esindatud vett vähejuhtiva savi ja aleuroliidi vahekihtidega ning domeriitide ja merglitega. Vahetult Narva lademe kivimitel lasub pinnakate, mille paksus võib piirkonnas ulatuda 40 meetrini. Pinnakatte moodustavad erineva geneesiga Kvaternaari setted. Jääjärveliste setete all levivad liustikusetted, mis on esindatud saviliiv- ja liivsavimoreeniga. Liustikusetted on üldjuhul vähese veeandvusega, kuid selles võib esineda veerikkamaid liiva-kruusa kihte ja läätsi.

Kvaternaari veekompleksi vett tarbitakse üksikmajapidamiste salvkaevudega. Kesk-Devoni ladestiku Narva ja Pärnu lademete liivakivid on siin vähese veeandvusega, mistõttu puurkaevudega ammutatakse vett sügavamal levivatest Siluri ladestu Wenlock ladestiku Jaani ja Jaagarahu lademete dolokividest.

Planeeritavate ärimaa kinnistu veevajadadus tagatakse rajatava puurkaevu baasil. Puurkaev tuleb projekteerida ja rajada pädeva ettevõtte poolt vastavalt kehtivatele nõuetele. Korrektse projekteerimise ja ehitustegevuse korral ei ole oodata puurkaevu rajamisega kaasnevat olulist keskkonnamõju.

Veeseaduse § 187 punkti 2 kohaselt on veeloa kohustus, kui võetakse **põhjaveett rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas**. Eeltoodust tulenevalt juhul, kui selgub, et puurkaevust võetava põhjaveekogus on 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas, siis on vajalik tegevuseks taotleda veeluba. Arvestades arendustegevuse mahtu ei pruugi veevõtt ületada veeloa künnist, kuid täpne veevajadus peab selguma detailplaneeringu koostamisel. Siiski arvestades arendustegevuse mahtu, siis ei ole oodata olulist mõju põhjaveeressursile.

Puurkaevu rajamisel tuleb jälgida, et juhul kui puurkaevule moodustatakse hooldusala on selle piires põhjavee saastumise vältimiseks keelatud tegevused loetletud veeseaduse (§ s 154. Kui veehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, siis peab arvestama, et sanitaarkaitsealal on majandustegevus keelatud. Veehaarde sanitaarkaitsealal keelatud ja lubatud tegevused on sätestatud VeeS §-s 151.

Planeeringulahendusega võidakse potentsiaalselt mõjutada Seljametsa järve veekeskonda. Planeeringuga kavandatud puhkemajad on kavandatud väljaspoole järve ehituskeeluvööndi ala, kõrgemale kunagise karjääri korrastatud kaldaalale. Säilib kallasraja kasutus. Puhkemajade ja eeldatavalt ka rannakioski reoveekogumine kavandatakse lahendada kogumismahutitega. Kogumismahutite korrektsel rajamisel ja käitamisel ei ole oodata puhkemajade rajamise ja kasutamisega seonduvalt negatiivset mõju järvele.

Parkla sademeveete immutamiseks on kavandatud immutuskassetid. Lahendust täpsustatakse detailplaneeringu koostamise käigus. Järgida tuleb kehtivate õigusaktide ja standardite (eelkõige EVS 848:2021) nõudeid. Parkla sademeveelahenduse korrektsel rajamisel ja käitamisel ei ole oodata negatiivset mõju järvele.

Puhkemajade juurde soovitakse rajada planeeringu kohaselt ujuvsild. Ujuvsillad ei oma tavapäraselt olulist negatiivset mõju veekeskkonnale, sest nende rajamisega ei kaasne tavapäraselt suuremahulisi ehitustöid järve põhjas, mis võiksid põhjustada heljumi levikut vms mõju veekeskkonnale. Antud asukohta ujuvsilla rajamise võib siiski kaasa tuua vajaduse järve põhja korrastamiseks. Juhul kui ujuvsilla rajamisel soovitakse ühtlasi järve antud asukohas süvendada, siis tuleb arvestada, et juhul kui süvendamise maht on rohkem kui 100 m³, siis vajab tegevus keskkonnaluba vee erikasutuseks ja juhul kui süvendamise maht on rohkem kui 500 m³, siis vajab tegevus keskkonnaloa taotlemisel ka keskkonnamõju hindamise läbiviimist. Kuna tegemist ei ole veeseaduse mõistes veekogu korrastamisega (soovitakse rajada uus ujumiskoht), siis tuleb lähtuvalt sama seaduse § 196 lg 2 p-s 2 taotleda veekeskkonnariskiga tegevuse registreering süvendamiseks mahus 5–100 m³.

Planeeringuga soovitakse rajada järve puhkeotstarbelise külastamise võimaldamiseks sobilik taristu (parkla, riietuskabiinid, kiosk). Arvestada tuleb, et tegu on tehisliku tekkega järvega,

mida juba praegu kasutatakse laialdaselt rekreatiivsetel eesmärkidel. Eeskätt parkla rajamist võib pidada positiivset mõju omavaks, sest käesoleval ajal toimub parkimine järve kaldaalal koordineerimatult. Kuna järve põhjakallas on järsk, siis sõidukite parkimine vahetult järve kaldale suurendab kalda varinguid.

Järve põhjakaldad on selgelt tugevalt erosiooni poolt mõjutatud. Kuna järv on tekkinud kaevandamise tulemusel ning tegu ei ole korrastatud karjäärialaga, siis on järve kaldad kohati väga järsud, mis põhjustab nende varinguohtlikkust. Järskudele nõlvadele avalduvale vee erosioonile lisaks suurendab kallaste varisemist nende intensiivne kasutus. Selleks, et vähendada puhkeotstarbelise tegevusega seonduvat mõju järve kallastele tuleks minimaalselt rajada vette mineku kohad (nt trepid). Alternatiivselt tuleks tasandada supelrannana kasutada soovitav kaldanõlv. Tasandamine eeldab vastaval kaldaosal puistu eemaldamist.

Treppide rajamisel veekaitsevööndis tuleb arvestada, et veekaitsevööndis teostatavatel ehitustöödel välditaks pinnase kahjustamist ja muid tegevusi, mis põhjustavad veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Töid tuleb teostadatehniliselt korras seadmetega. Vee- ja pinnasereostuse tekkimise vältimiseks tuleb tankida väljaspool veekaitsevööndit. Naftasaaduste, mürgise ainete või muude saasteainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral tuleb võtta koheselt tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks ning teavitada keskkonnareostusest Keskkonnaametit. Tööde käigus ei tohi muuta kaldajoont. Töid veekaitsevööndis on soovitatav teostada madalvee perioodil.

OÜ Eesti Geoloogiakeskuse 2004 a karjääri inventeerimise andmetel vajavad karjääri ida- ja põhjapoolsed, kohati järsud, kuni 4 m kõrgused nõlvad tasandamist. Süvendamist vajab veekogu lõunapoolne soostuv osa. Inventuuri kohaselt on rekultiveeritud karjääri kagukallas (ala kuhu planeeringuga soovitakse rajada puhkemajad)². Teadaolevalt ja välivaatluste alusel ei ole inventuuris soovitatud korrastamistegevusi ellu viidud, kuid karjäär on samas veekoguna Keskkonnaregistrisse kantud.

Kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne mõju veekeskkonnale, mis eeldaks planeeringule keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimist.

5.4.2 Õhu saastatus

Planeeringu elluviimise aegsed (ehitusaegsed) mõjud õhukvaliteedile on lühiajalised ning lokaalsed (võimalik tolmu puistematerjali laadimisel, sõidukite liiklus jms).

Soojusvarustus lahendatakse lokaalküttel. Konkreetse hoonete kütteliigi (soe vesi) kasutamine lahendatakse ehitusprojektis. Arvestades arendustegevuse mahtu ja iseloomu ei ole oodata hoonete küttega seonduvat olulist mõju õhukvaliteedile.

5.4.3 Lõhn

Kavandatud tegevusega ei kaasne lõhnahäiringu teket.

² OÜ Eesti Geoloogiakeskus. 2004. PÄRNUMAA KASUTUSEST VÄLIAS OLEVATE LIIVA- JA KRUUSAKARJÄÄRIDE INVENTEERIMINE.

5.4.4 Mära

Planeeringu elluviimise aegsed (ehitusaegsed) mõjud piirkonna müratasemele on lühiajalised ning lokaalsed. Arvestades, et ala vahetus läheduses paikneb töötav karjäär, siis on kavandatava tegevuse müra suuresti varjestatud karjääri poolt tekitatava müra poolt. Kavandatud tegevusega ei kaasne olulist müra, mis võiks põhjustada häiringuid väljapool planeeringuala.

5.4.5 Vibratsioon, valgus, soojus ja kiirgus

Detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete ning rajatiste sihipärase kasutamisega ei kaasne olulisel määral soojust, kiirgust, valgust või vibratsiooni teket.

5.5 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Negatiivne mõju inimese tervisele antud planeeringu kontekstis puudub. Planeeringuga kavandatavat puhkeala korrastamist ja vajaliku taristu rajamist võib pidada inimese tervisele positiivse mõjuga olevaks. Alal käesoleval ajal olemasolevad vettehüpeteks kasutatavad purded ei vasta ohutusnõuetele ning järve põhjakallas on varinguohtlik.

Kavandatava tegevuse mõju sotsiaalsetele vajadustele võib pidada positiivseks. Tegevus seisneb puhkeala väljaehitamises, mis võimaldab piirkonna majanduse arendamist. Seljametsa järve äärse puhkeala arendamise vajadust näevad ka piirkonna arengudokumendid.

Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole ette näha ulatuslikumat mõju varale. Planeeringualasse hõlmatud kinnistu väärtus tõenäoliselt planeeringu rakendamisel tõuseb.

5.6 Mõju kultuuriväärtustele

Planeeringualal puuduvad muinsuskaitsealused objektid ning kultuurimälestised.

Planeeringuala asub Seljametsa (Sikasselja) karjääri (nr 568:KAR:001) alal, mis on pärandkultuuri objekt (tüüp - kruusa-, liiva-, savi- ja fosforiidikarjäärid).

Pärandkultuuri all mõistetakse kui eelmiste põlvkondade poolt pärandunud inimtekkelisi objekte maastikus, mis omavad mingit pärimuslikku taustateavet ja kultuurilist väärtust eeskätt kohalikule kogukonnale.

Pärandkultuuri objektid ei ole riikliku kaitse all, nende säilimine on eeskätt maaomanike endi kätes. Hoida saab seda, millest teatakse ja mida väärtustatakse. Pärandkultuuri objektide asukohast teavitamine ja teadaoleva taustainfo jagamine on pärandkultuuri kaardirakenduse peamine eesmärk.

Kavandatav tegevus ei kahjusta järve kui pärandkultuuriobjekti säilimist.

5.7 Avariolukordade esinemise võimalikkus

Kavandatud tegevusega ei kaasne olulisi spetsiifiliste avariolukordade esinemise võimalusi.

Planeerimisel, projekteerimisel, ehitamisel ja hilisemal tegutsemisel tuleb järgida kehtivas õiguses esinevaid nõudeid tule- ja tööohutusele, jäätmekäitlusele, liiklusohutusele jms.

5.8 Lähipiirkonna teised arendused ja tegevused ning võimalik mõjude kumuleerumine

Lähipiirkonnas pole teada teisi samalaadseid arendusi, mis võiksid põhjustada koosmõju.

5.9 Muud aspektid

Vastavalt KeHJS § 33 lg 4 p 3 kohaselt tuleb eelhindangus hinnata strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasust ja olulisust keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse. Antud juhul on olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse puudub.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 4 p 5 tuleb eelhindangus hinnata strateegilise planeerimisdokumendi, sealhulgas jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel. Antud juhul seos Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisega puudub.

Riigipiiriülese mõju esinemist käsitletava detailplaneeringuga kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata.

6 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Planeeringu edasisel koostamisel ning kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb rakendada järgmisi keskkonnatingimusi:

- Puurkaev tuleb rajada lähtudes keskkonnaministri 09.07.2015 määrusest nr 43 „Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või -augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või -augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteatise, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus- või kasutusteatise, puurkaevu või -augu ja salvkaevu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise ning puurkaevu või -augu ja salvkaevu lammutamise teatise vormid“. Puurkaevu asukoht tuleb valida võimalike reostusallikate (kütusemahutid jms.) suhtes põhjaveevoolu suunas (järgib üldjoontes maapinna kallakut) ülesvoolu ja krundi piires võimalikult kaugel (mitte vähem kui 50 m). Tagada tuleb nõuetekohane sanitaarkaitseala. Puurkaevu rajamisel tuleb sellest veevarustuse tagamisel arvestada joogiveele kehtivate kvaliteedinormidega (sotsiaalministri 24.09.2019 määrus nr 61 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid“). Arvestades piirkonna kaevude veekvaliteedi näitajaid võib vesi vajada enne joogiveena kasutamist veetöötlust.
- Veeseaduse § 187 punkti 2 kohaselt on veeloa kohustus, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas. Eeltoodust tulenevalt juhul, kui selgub, et puurkaevust võetava põhjaveekogus on 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas, siis on vajalik tegevuseks taotleda veeluba.
- Juhul kui ujuvsailla rajamisel soovitakse ühtlasi järve antud asukohas süvendada, siis tuleb arvestada, et juhul kui süvendamise maht on rohkem kui 100 m³, siis vajab tegevus keskkonnaluba vee erikasutuseks ja juhul kui süvendamise maht on rohkem kui 500 m³, siis vajab tegevus keskkonnaloa taotlemisel ka keskkonnamõju hindamise läbiviimist.
- Hoonete asukohtade valikul lähtuda reaalsest puistu paiknemisest. Hooned paigutada lagedamatele aladele. Puud taluvad valgus- ja niiskustingimuste muutust paremini kui neid säilitatakse gruppideks. Arvestades õõnestuvi elutsemist piirkonnas on soovitatav säilitada võimalusel õõnsustega puid.
- Pinnase ettevalmistustööd (nt. koorimine, katmine) ja puude-põõsaste raiet teostada pesitsusvälisel (september-märts), vältimaks maas või selle lähedal pesitsevate lindude pesade hävimist.
- Selleks, et vähendada puhkeotstarbelise tegevusega seonduvat mõju järve kallastele tuleks minimaalselt rajada vette mineku kohad (nt trepid). Alternatiivselt tuleks tasandada supelrannana kasutada soovitatav kaldanõlv. Tasandamine eeldab vastaval kaldaosal puistu eemaldamist.
- **Detailplaneeringu koostamisse on vajalik kaasata kivisisaliku ekspert ning kivisisaliku elupaiga seisundi selgitamiseks ning vajalike leevendusmeetmete väljatöötamiseks tuleb alal teostada kivisisaliku elupaikade inventuur. Inventuuri**

võib tellida detailplaneeringu koostamisel või kasutada Keskkonnaameti poolt 2022 aastal tellitava Pärnu maakonna kivisisaliku inventuuri andmeid.

7 Ettepanek KSH algamise/algamata jätmise kohta

Planeeringuga ei kavandata tegevusi, mis kuuluksid KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetellu. **KSH eelhindangu koostamise vajadus tuleneb** KeHJS alusel VV 29.08.2005 määrusega nr 224 kehtestatud „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 14, mille kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang **anda turismimajanduse, puhke-, spordi- või virgestusalade rajamise valdkonda kuuluvate tegevuste korral, milleks on väljaspool tiheasustusala puhkeküla ja -laagri, hotellikompleksi ning sellega seotud vaba aja veetmise rajatiste ehitamine.**

Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkust hinnati KeHJS § 33 lõigete 3–5 alusel koostatud eelhindangus. Arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada detailplaneeringu elluviimise ja sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ei ole seega käesoleva eelhindangu alusel vajalik järgnevatel põhjustel:

- 1) detailplaneeringu realiseerimisega kaasnevana ei saa eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist, näiteks negatiivset mõju hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile – planeering ei näe ette ehtuskeeluvööndi vähendamist;
- 2) planeeringualal ega selle mõjualas ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võiks mõjutada. Mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele on välistatud;
- 3) kavandatava tegevusega kaasnevana on oodata mõningast looduslikus seisundis metsaalade pindala vähenemist, kuid see ei too kaasa Vaskjõe looduskaitsealal kasvava metsa valgustingimuste, mikrokliima ja pinnasevee taseme olulist muutust. Tegevusega kaasnevana ei ole oodata looduskaitseala kaitse-eesmärgiks olevate koosluste või liikide seisundi halvenemist.
- 4) ajastades pinnase ettevalmistustööd (nt. koorimine, katmine) ja puude-põõsaste raie lindude pesitsusvälisele ajale (september-märts) on võimalik vältida piirkonnas teadaolevate kaitsealuste linnuliikide pesitsusaegset häirimist. Kaitsealustele linnuliikide elupaikade olulist vähenemist kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata.
- 5) detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeringu elluviimisega kaasnevana on oodata positiivset mõju inimese heaolule seoses puhkepargiala rajamisega.
- 6) detailplaneeringu alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase või vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele;
- 7) planeeritava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket;

- 8) lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei ole ette näha DP realiseerimisel kavandatud mahus antud asukohas muud olulist negatiivset keskkonnamõju.

Detailplaneeringus keskkonnatingimustega arvestamine on igakülgset võimalik planeeringumenetluse käigus vastavalt planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 12 ning täiemahulise KSH läbiviimise vajadust eelhindangu koostaja ei näe.

Detailplaneeringu koostamisse on vajalik kaasata kivisisaliku ekspert ning kivisisaliku elupaiga seisundi selgitamiseks ning vajalike leevendusmeetmete väljatöötamiseks tuleb alal teostada kivisisaliku elupaikade inventuur. Inventuuri võib tellida detailplaneeringu koostamisel või kasutada Keskkonnaameti poolt 2022 aastal tellitava Pärnu maakonna kivisisaliku inventuuri andmeid.

KSH algatamise või mittealgatamise otsuse saab teha siiski vaid kohalik omavalitsus ning üldplaneeringut muutva detailplaneeringu puhul peab planeeringu koostamisel ja kehtestamisel kavandatava tegevuse poolt ja vastu argumente hoolikalt kaaluma. Lisaks eelhindatud keskkonnakaalutlustele peab arvestama ka muid asjakohaseid mõjusid nii detailplaneeringu algatamise otsuse tegemisel kui detailplaneeringu koostamisel PlanS § 4 lg 2 mõistes.

Enne KSH üle otsustamist tuleb omavalitsusel küsida KSH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu põhjal seisukohta asjaomastelt asutustelt vastavalt KeHJS § 33 lg 6. Eelhindangu kohta esitas ettepanekud Keskkonnaamet 24.11.2021 kirjaga nr 6-5/21/22607-2 ja 04.01.2022 kirjaga nr 6-5/21/22607-4. Ettepanekute alusel täiendati eelhindangut.

Kasutatud materjalid

Seadused, määrused:

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus ([RT I 2005, 15, 87](#))

Looduskaitseseadus ([RT I 2004, 38, 258](#))

Planeerimisseadus ([RT I, 04.05.2017, 4](#))

Andmebaasid:

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem): <http://loodus.keskkonnainfo.ee>

Keskkonnaregister: <http://register.keskkonnainfo.ee>

Maa-ameti geoportaal: <http://geoportaal.maaamet.ee>